

CZĘŚĆ 3

**Wykaz towarów niebezpiecznych, przepisy
szczególne oraz wyłączenia dotyczące
towarów niebezpiecznych pakowanych
w ilościach ograniczonych i wyłączonych**

DZIAŁ 3.1

PRZEPISY OGÓLNE

3.1.1 Wstęp

Poza przepisami wskazanymi w tabeli zawartej w niniejszej części, powinny być dodatkowo przestrzegane przepisy ogólne z każdej części, działu i rozdziału. Przepisy te nie są podane w tabelach. Jeżeli przepis ogólny pozostaje w sprzeczności z przepisem szczególnym, to stosuje się przepis szczególny.

3.1.2 Prawidłowa nazwa przewozowa

UWAGA: W odniesieniu do prawidłowych nazw przewozowych stosowanych przy przewozie próbek, patrz 2.1.4.1.

3.1.2.1 Prawidłowa nazwa przewozowa stanowi część pozycji tabeli A w dziale 3.2 najściślej opisującą wymieniony w niej towar i jest zapisana wielkimi literami (integralną częścią prawidłowej nazwy przewozowej są również: cyfry, litery greckie, przedrostki „sec”, „tert” oraz litery „m”, „n”, „o”, „p”). W nawiasie następującym po prawidłowej nazwie przewozowej może być podana nazwa alternatywna, równoważna prawidłowej nazwie przewozowej, np. ETANOL (ALKOHOL ETYLOWY). Części opisowe pozycji tabeli A zapisane małymi literami nie stanowią części prawidłowej nazwy przewozowej.

3.1.2.2 Jeżeli kombinacja kilku odrębnych prawidłowych nazw przewozowych jest wymieniona pod jednym numerem UN i są one oddzielone przez „i” lub „lub” pisane małymi literami, lub oddzielone są przecinkami, to w dokumencie przewozowym lub jako oznakowanie opakowania powinna być umieszczona wyłącznie najbardziej odpowiednia prawidłowa nazwa przewozowa. Poniżej podano przykłady ilustrujące wybór prawidłowej nazwy przewozowej dla takich pozycji:

(a) UN 1057 ZAPALNICZKI lub POJEMNIKI DO NAPEŁNIANIA ZAPALNICZEK - prawidłową nazwą przewozową jest odpowiednia nazwa wybrana z poniższych:

ZAPALNICZKI,

POJEMNIKI DO NAPEŁNIANIA ZAPALNICZEK;

(b) UN 2793 WIÓRY METALI ŻELAZNYCH Z WIERCENIA, Z FREZOWANIA, Z TOCZENIA lub Z CIĘCIA w postaci podatnej na samonagrzewanie. Prawidłową nazwą przewozową jest odpowiednia nazwa wybrana z poniższych:

WIÓRY METALI ŻELAZNYCH Z WIERCENIA,

WIÓRY METALI ŻELAZNYCH Z FREZOWANIA,

WIÓRY METALI ŻELAZNYCH Z TOCZENIA,

WIÓRY METALI ŻELAZNYCH Z CIĘCIA.

3.1.2.3 Prawidłowe nazwy przewozowe mogą być użyte odpowiednio w liczbie pojedynczej lub mnogiej. Ponadto, jeżeli jako część prawidłowej nazwy przewozowej użyte są wyrazy precyzujące, to kolejność ich zapisu w dokumentach lub na sztuce przesyłki jest dowolna. Na przykład nazwa „DIMETYLOAMINA, ROZTWÓR WODNY” może być zapisana jako „ROZTWÓR WODNY DIMETYLOAMINY”. W odniesieniu do materiałów klasy I dopuszcza się stosowanie nazw handlowych lub wojskowych, które zawierają prawidłową nazwę przewozową uzupełnioną opisem.

3.1.2.4 Wiele materiałów występuje pod innymi pozycjami w postaci ciekłej i stałej (patrz definicje materiału ciekłego i materiału stałego, podane w 1.2.1) lub w postaci stałej i w roztworze. Materiały takie mają odrębne numery UN, które nie muszą następować bezpośrednio po sobie¹.

3.1.2.5 W przypadku materiału stałego, zgodnego z definicją podaną w 1.2.1, nadawanego do przewozu w stanie stopionym, prawidłowa nazwa przewozowa powinna być uzupełniona

¹ Np. UN 1665 NITROKSYLENY CIEKŁE i UN 3447 NITROKSYLENY STAŁE.

wyrazem precyzującym „STOPIONY” (np. ALKILOFENOL STAŁY I.N.O. STOPIONY), o ile wyraz ten nie jest już zawarty w nazwie materiału zapisanej wielkimi literami w tabeli A w dziale 3.2.

3.1.2.6 Jeżeli z powodu skłonności materiału do niebezpiecznej reakcji w normalnych warunkach przewozu jego przewóz bez stabilizacji jest zabroniony na podstawie przepisów 2.2.x.2, to prawidłowa nazwa przewozowa materiału ze stabilizatorem powinna zawierać wyraz „STABILIZOWANY(A)” (np. „MATERIAŁ TRUJĄCY CIEKŁY ORGANICZNY I.N.O. STABILIZOWANY”). Wymaganie to nie dotyczy materiałów samoreaktywnych i nadtlenu organicznych oraz przypadków, gdy wymieniony wyraz zawarty jest w nazwie pisanej wielkimi literami, podanej w kolumnie (2) w tabeli A w dziale 3.2.

Jeżeli, w celu stabilizacji takich materiałów, zapobiegającej niebezpiecznemu wzrostowi ciśnienia lub wytworzeniu nadmiernej ilości ciepła stosuje się kontrolowanie temperatury, lub kombinację stabilizacji chemicznej i kontrolowania temperatury, to:

- (a) dla cieczy i ciał stałych, których temperatura samoprzyspieszającej się polimeryzacji (TSP)² (wyznaczona bez lub w obecności inhibitora, jeżeli zastosowanie ma stabilizacja chemiczna) jest niższa lub równa temperaturze wskazanej w 2.2.41.1.21, zastosowanie mają przepisy 2.2.41.1.17, przepis szczególny 386 z działu 3.3, 7.1.7, przepis szczególny V8 z działu 7.2, przepis szczególny S4 z działu 8.5 i przepisy działu 9.6, przy czym określenie „TSR” stosowane w tych przepisach obejmuje również określenie „TSP”, gdy dany materiał ulega polimeryzacji;
- (b) powinny być dodane słowa „TEMPERATURA KONTROLOWANA” jako część prawidłowej nazwy przewozowej, za wyjątkiem gdy to jest już zapisane wielkimi literami jako część prawidłowej nazwy przewozowej podanej w kolumnie (2) tabeli A w dziale 3.2;
- (c) dla gazów: warunki przewozu powinny być zatwierdzone przez właściwą władzę.

3.1.2.7 Wodziany mogą być przewożone pod prawidłową nazwą przewozową materiału w postaci bezwodnej.

3.1.2.8 *Nazwy ogólne lub „inaczej nie określone” (I.N.O.)*

3.1.2.8.1 Prawidłowe nazwy przewozowe ogólne i „I.N.O.”, którym przyporządkowano przepis szczególny 274 lub 318 w kolumnie (6) tabeli A w dziale 3.2, powinny być uzupełnione nazwą techniczną towarów, o ile przepisy krajowe lub umowa międzynarodowa nie zakazują ujawnienia nazwy materiału podlegającego specjalnej kontroli. W przypadku materiałów wybuchowych klasy I opis towaru niebezpiecznego może być uzupełniony nazwami handlowymi lub stosowanymi w wojsku. Nazwy techniczne powinny być podane w nawiasach, bezpośrednio po prawidłowej nazwie przewozowej. Mogą być również dodane wyrazy „zawiera”, „zawierający”, „mieszanina”, „roztwór”, itp. oraz zawartość procentowa składnika technicznego, np. „UN 1993 MATERIAŁ ZAPALNY CIEKŁY I.N.O. (ZAWIERA KSYLEN I BENZEN), 3, II”.

3.1.2.8.1.1 Jako nazwa techniczna powinna być użyta zwyczajowa nazwa chemiczna lub nazwa biologiczna lub inna, aktualnie stosowana w poradnikach naukowych i technicznych, czasopiśmie i publikacjach. Nie powinny być używane do tego celu nazwy handlowe. W przypadku pestycydów, powinny być używane wyłącznie nazwy zwyczajowe ISO, nazwy zawarte w dokumencie Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) „The WHO Recommended Classification of Pesticides by Hazard and Guidelines to Classification” lub nazwy substancji aktywnych.

3.1.2.8.1.2 Jeżeli mieszanina towarów niebezpiecznych lub przedmioty zawierające towary niebezpieczne opisane są za pomocą jednej z nazw „ogólnych” lub „I.N.O.”, dla której ma zastosowanie przepis szczególny 274 wskazany w kolumnie (6) tabeli A w dziale 3.2, to należy podać nazwy najwyższej dwóch składników decydujących o zagrożeniu (zagrożeniach) stwarzanych przez taką mieszaninę lub przedmioty, chyba, że przepisy krajowe lub umowa międzynarodowa zakazują ich ujawnienia, ponieważ są to materiały podlegające specjalnej kontroli. Jeżeli

² Definicja temperatury samoprzyspieszającej się polimeryzacji (TSP) podana jest pod 1.2.1.

sztuka przesyłki zawierająca mieszaninę oznakowana jest nalepką ostrzegawczą wskazującą zagrożenie dodatkowe, to jedna z dwóch nazw technicznych umieszczonych w nawiasach powinna być nazwą składnika powodującego konieczność stosowania tej nalepki.

UWAGA: Patrz 5.4.1.2.2.

- 3.1.2.8.1.3 Poniżej podano przykłady ilustrujące dobór prawidłowej nazwy przewozowej, uzupełnionej nazwą techniczną materiału, dla pozycji I.N.O., o których mowa:

UN 2902	PESTYCYD TRUJĄCY CIEKŁY I.N.O. (drazoksolon),
UN 3394	MATERIAŁ METALOORGANICZNY PIROFORYCZNY CIEKŁY REAGUJĄCY Z WODĄ (trimetylogal).
UN 3540	PRZEDMIOTY ZAWIERAJĄCE MATERIAŁ ZAPALNY CIEKŁY I.N.O. (pyrolidyna)

3.1.3 Roztwory lub mieszaniny

UWAGA: Jeżeli materiał jest konkretnie wymieniony z nazwy w tabeli A w dziale 3.2, to podczas przewozu powinna być stosowana jego prawidłowa nazwa przewozowa, zawarta w kolumnie (2) w tabeli A w dziale 3.2. Takie materiały mogą zawierać zanieczyszczenia techniczne (np. pochodzące z procesu produkcyjnego) lub dodatki dla poprawy ich stabilności lub w innych celach, które nie mają wpływu na ich klasyfikację. Jednakże, materiał wymieniony z nazwy, zawierający zanieczyszczenia techniczne lub dodatki dla poprawy jego stabilności lub w innych celach, które mają wpływ na ich klasyfikację, powinien być uważany za roztwór lub mieszaninę (patrz 2.1.3.3).

- 3.1.3.1 Roztwór lub mieszanina nie podlega przepisom ADR, jeżeli ich charakterystyki, właściwości, postać lub stan fizyczny są tego rodzaju, że nie spełniają kryteriów, włącznie z kryteriami wynikającymi z doświadczenia ludzkiego, co uniemożliwia włączenie takiego roztworu lub mieszaniny do jakiegokolwiek klasy.

- 3.1.3.2 Roztwór lub mieszanina, spełniające kryteria klasyfikacyjne ADR, składające się z prostej substancji dominującej, wymienionej z nazwy w tabeli A w dziale 3.2 i jednej lub więcej substancji niepodlegających przepisom ADR, lub śladowych ilości jednej lub więcej substancji wymienionych z nazwy w tabeli A w dziale 3.2, powinien być zaliczony do numeru UN i prawidłowej nazwy przewozowej substancji dominującej, wymienionej z nazwy w tabeli A w dziale 3.2, za wyjątkiem gdy:

- Roztwór lub mieszanina jest wymieniona z nazwy w tabeli A w dziale 3.2;
- Nazwa i opis substancji wymienionej z nazwy w tabeli A w dziale 3.2 szczegółowo wskazują, że mają one zastosowanie tylko do czystej substancji;
- Klasa, kod klasyfikacyjny, grupa pakowania lub stan fizyczny roztworu lub mieszaniny są odmienne od takich danych dotyczących substancji wymienionej z nazwy w tabeli A w dziale 3.2; lub
- Charakterystyki zagrożeń i właściwości roztworu lub mieszaniny wskazują na konieczność podjęcia działań ratowniczych, różnych od wymaganych dla substancji wymienionej z nazwy w tabeli A w dziale 3.2.

Wyrazy zastrzeżone, takie jak „ROZTWÓR” lub „MIESZANINA”, powinny być dodane jako część prawidłowej nazwy przewozowej, np. „ACETON, ROZTWÓR”. Ponadto, po podstawowym opisie roztworu lub mieszaniny może być podane stężenie w nich głównego składnika, np. „ACETON, ROZTWÓR 75%”.

- 3.1.3.3 Roztwór lub mieszanina, spełniające kryteria klasyfikacyjne ADR, które nie są wymienione z nazwy w tabeli A w dziale 3.2, i które składają się z dwóch lub więcej towarów niebezpiecznych, powinny być zaliczone do pozycji, która składając się z prawidłowej nazwy przewozowej, opisu, klasy, kodu klasyfikacyjnego i grupy pakowania, pozwoli bardziej precyzyjnie opisać roztwór lub mieszaninę.